

องค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม*

COMPONENTS IN THE LEADERSHIP DEVELOPMENT OF LOCAL POLITICIANS IN SAMUT SONGKHRAM PROVINCE

พระครูสังฆรักษ์เอกลักษณ์ อชิโต, เดิมศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุษะพรหม

Phrakhrusangkharak Ekkalak Achito, Termsak Thong-In, Surapon Suyaprom

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: phramethiwatcharaprachathorn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ปกครองท้องถิ่น กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการเลือกแบบเจาะจงตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จำนวน 25 รูปหรือคน ได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่มีค่าดัชนีวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI) เท่ากับ 1.00 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท และการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบด้านการฝึกอบรม ได้แก่ เรื่องการบริหารจัดการทางการเมือง เรื่องการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการ เรื่องการสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม เรื่องการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเมือง 2. องค์ประกอบด้านการศึกษา ได้แก่ การศึกษาทางวิชาการ การพัฒนาทักษะการนำ การเรียนรู้แบบตลอดชีวิต การเรียนรู้ทางสังคม การสร้างทีมงานและการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และ 3. องค์ประกอบด้านการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาทักษะที่จำเป็น การพัฒนาเครือข่ายการทำงานร่วมกัน การ

*Received September 27, 2023; Revised March 18, 2024; Accepted April 2, 2024

พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การพัฒนาการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจ
การพัฒนาเสถียรภาพทางการเมือง

คำสำคัญ: องค์ประกอบ; ภาวะผู้นำ; นักการเมืองท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to study the elements of leadership development of local politicians in Samut Songkhram Province and conducted qualitative research. Field data were collected from five groups of key informants: local parents, a Group of relevant official community leaders, a group of local wisdom or folk philosophers, and local government organization administrators selecting specifically according to the appropriate group representative characteristics, a total of 25 key informants using a semi-structured interview script with a content validity index (S-CVI) equal to 1.00 as a data collection tool. The data were analyzed using content and context analysis techniques. Data were also collected from 10 participants, who were experts in focus group discussions and analyzed using content and context analysis methods.

The research results found that: 1. Training components included political management, project planning, and management including building cooperation and teamwork, solving problems, and making the right decisions to enhance awareness and understanding of political management. 2. Educational components, including academic education. They developed leadership skills, lifelong learning, social learning, building teams, and promoting collaborative learning. 3. Development components include developing necessary skills, collaborative network development, creativity and innovation, communication, and building an understanding of the development of political stability.

Keywords: Components; Leadership; Local Politicians

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นคือการปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไป
ให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากร

เป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบบประชาธิปไตย (จรัสสุวรรณ มาลา, 2550) การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่แข็งแกร่งของประเทศชาติได้ (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2545) อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยเพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ (ปธานสุวรรณมงคล, 2554) โดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลัก มีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงานและหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมเช่นผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพยกย่องจากสมาชิกชุมชน

นับแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่น และต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ก็ได้เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ (ระดม วงษ์น้อย, 2526) ดังนั้น ผลจากการกระจายอำนาจของส่วนกลางที่ผ่านมา ส่งผลให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีลักษณะของการจัดการปกครองที่มีตัวแทนมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้การเมืองเรื่องการเลือกตั้งขยายไปสู่การเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น ประชาชนทั้งในเมืองและในชนบทต่างเกี่ยวพันกับการเลือกตั้ง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนในระดับต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้าสู่การแข่งขันตามระบอบประชาธิปไตยทำให้อำนาจรัฐเปลี่ยนมือจากข้าราชการส่วนกลางที่ถือครองอำนาจมายาวนานไปสู่นักการเมืองท้องถิ่นทำให้เกิดการแข่งขันกันเพื่อเข้าชิงตำแหน่งในองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เข้มข้นและรุนแรงยิ่งขึ้น (วุฒิสาร ตันไชย, 2548) อีกทั้งการที่ส่วนกลางถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นก็ส่งผลให้การเมืองท้องถิ่นมีความตื่นตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็วและทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคลื่อนเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางของระบบการเมืองท้องถิ่นในระดับที่เข้มข้นมากขึ้น (เวียงรัฐ เนติโพธิ์, 2551)

บทบาทสำคัญของนักการเมืองท้องถิ่น คือ สนับสนุนการพัฒนาการเมือง จัดให้มีการบริหารสาธารณะ กระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่น ประสานงานและให้ความคุ้มครองในฐานะการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันการเมืองหนึ่งจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ปกครอง

ตนเองและมีส่วนร่วมในการแนะนำ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กำหนดอย่างมีความรับผิดชอบและความโปร่งใส จัดให้มีและให้บริการสาธารณะที่จำเป็น แก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ชุมชนเมืองจะมีความต้องการการบริหารสาธารณสุข ได้แก่ ไฟฟ้า ประปาการเคหะการขนส่งมวลชน ในขณะที่ชุมชนชนบท มักมีความต้องการเกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน เช่น การจัดการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น กระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการระดมความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชน และการกระตุ้นชุมชนในท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้อง กันกับวิสัยทัศน์ ที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันกำหนด โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้เกิดการลงทุนจากทั้ง ภายนอกและภายในชุมชน เช่น การสร้างระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อกับทางสายหลัก มีแหล่งน้ำ เพื่ออุปโภค บริโภคเพียงพอ มีการพัฒนาฝีมือแรงงานในท้องถิ่นที่จะรองรับการ ลงทุนจากภายนอกได้ หรือส่งเสริมให้เกิดอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน รวมทั้ง การกระตุ้นให้มีการกระตุ้น ให้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ ท้องถิ่น การประสานระหว่างนโยบายของรัฐบาลกลางกับนโยบายของคณะผู้บริหารที่มี ที่มาจากสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิด ประโยชน์กับท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม เช่น การนำนโยบายหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่ง ตำบลของรัฐบาล มาปฏิบัติในท้องถิ่นของตน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ท้องถิ่นที่ต้องการส่งเสริม อาชีพและรายได้ของคนในท้องถิ่น เป็นต้น การให้ความคุ้มครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการให้ความคุ้มครอง ปกป้องสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนในท้องถิ่นด้วย เช่น การดูแลตรวจสอบมิให้โรงงาน อุตสาหกรรมในพื้นที่ปล่อย มลภาวะออกมาเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน การให้การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์สงเคราะห์คนชราและผู้ยากไร้ เป็นต้น (ประธาน สรรณมงคล, 2554)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลัก ทฤษฎีปาปนิคธรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัด สมุทรสงคราม เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาภาวะผู้นำของ นักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงครามว่าเป็นอย่างไร วิเคราะห์องค์ประกอบในการ พัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงครามว่ามีอะไรบ้าง สุดท้าย นำเสนอการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีปาปนิคธรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมือง ท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ปกครองท้องถิ่น กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการเลือกแบบเจาะจงตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสมจำนวน 25 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไว้ 2 ประเภท ดังนี้ 1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้ศึกษาจะใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้น 2. การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง จากการร่วมพูดคุยกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสนทนากลุ่มเฉพาะที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล โดยผู้ศึกษาจะใช้กับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะดังกล่าวข้างต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ทั้งที่เป็นทางการโดยใช้ประเด็นคำถามที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางการสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถามร่วมกัน ซึ่งผู้สัมภาษณ์จะไม่ทำหน้าที่เพียงอ่านคำถาม อธิบายความหมายของคำถามแล้วบันทึกคำตอบเท่านั้น แต่จะร่วมสนทนาให้ได้เรื่องราวมากขึ้นไปตามการเล่าเรื่องของผู้ให้ข้อมูลหลัก และครอบคลุมในประเด็นการวิจัย การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิง

คุณภาพโดยการกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มขนาดกลาง โดยอภิปรายโต้ตอบแสดงความเห็น/เล่าเรื่องประสบการณ์ ตามประเด็นที่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) กำหนดขึ้นมาอย่างเจาะจงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลหลังไหล (Flow) ออกมาจากการปฏิสัมพันธ์ในแนวราบระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกันเองและระหว่างกลุ่มสมาชิกกลุ่มกับผู้ดำเนินการสนทนา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

ผลการวิจัย

องค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การฝึกอบรมเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองในหลายด้าน ภาวะผู้นำทางการเมืองที่มีความรู้ความสามารถในการฝึกอบรมก็มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสร้างผลลัพธ์ที่ดีในงานการเมืองท้องถิ่น การฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการทางการเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ผู้นำทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมเรื่องการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการช่วยให้ผู้นำทางการเมืองสามารถวางแผนและดำเนินการโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและตรงตามกำหนดเวลา การฝึกอบรมในเรื่องการบริหารจัดการเวลาและการวางแผนการทำงานช่วยให้ผู้นำทางการเมืองมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมและสามารถดำเนินกิจกรรมที่สำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมเรื่องการบริหารจัดการความขัดแย้งและการแก้ไขข้อพิพาทช่วยให้ผู้นำทางการเมืองสามารถจัดการกับความขัดแย้งและข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นในงานการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักการเมืองที่มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความขัดแย้งสามารถช่วยให้สามารถแก้ไขข้อพิพาทและบริหารจัดการความขัดแย้งในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองให้มีความเข้าใจและความชำนาญในการบริหารจัดการทางการเมือง ทั้งการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการ การบริหารจัดการเวลาและการวางแผนการทำงาน การสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้อง รวมถึงการสร้างคุณธรรมและความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเมือง การฝึกอบรมในเรื่องการบริหารจัดการทางการเมือง การเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการทางการเมืองเพื่อให้

นักการเมืองมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่การเมืองท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมเรื่องการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายและกำหนดเวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมเรื่องการสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมเพื่อให้สามารถประสบความสำเร็จในงานการเมืองท้องถิ่น การฝึกอบรมเรื่องการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาการตัดสินใจที่เหมาะสมและมีความเป็นธรรมในงานการเมืองท้องถิ่น การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเมือง เป็นการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในหลักการและกระบวนการทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ นักการเมืองที่ได้รับการฝึกอบรมเหล่านี้จะมีความรู้และความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งสามารถช่วยเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเมืองที่มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงครามด้านการศึกษ (Education) มีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเติบโตและพัฒนาของผู้นำ ซึ่งสรุปองค์ประกอบหลัก ๆ ได้แก่ การศึกษาทางวิชาการ ผู้นำควรมีการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการเมือง กฎหมาย แผนงาน การพัฒนาท้องถิ่น และหลักการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานและความเข้าใจที่ถ่องแท้ในเรื่องที่ตนเป็นผู้นำ การพัฒนาทักษะการนำ การศึกษาไม่เพียงแต่เรื่องทฤษฎีแต่ยังควรเน้นการพัฒนาทักษะการนำ เช่น การวางแผน การเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การสร้างทีมงานและการนำเสนอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำสามารถปฏิบัติหน้าที่และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้แบบตลอดชีวิต ผู้นำควรมีการเรียนรู้แบบตลอดชีวิต เพื่อปรับตัวและพัฒนาตนเองตามสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาวะท้องถิ่น การเรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษาอิสระ การอ่านหนังสือ การเรียนรู้ทางสังคม การเรียนรู้ทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ทำความเข้าใจในการสื่อสารและศึกษาปัญหาทางสังคมที่อุปสรรคและส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยการเรียนรู้ทางสังคมอาจเกี่ยวข้องกับการศึกษาเกี่ยวกับระบบการเมืองท้องถิ่น การศึกษาเศรษฐกิจท้องถิ่น หรือการศึกษาเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมทางสังคมและความยุติธรรม การสร้างทีมงานและการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามสร้างทีมงานที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน โดยสามารถแบ่งหน้าที่และงานต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในทีม และสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความสนับสนุนและความกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดอบรมและสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ของทีมงานใน

เรื่องที่เกี่ยวข้องก็เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในที่ทำงาน การสร้างนโยบายและโครงสร้างการศึกษาท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามมีบทบาทในการสร้างนโยบายและโครงสร้างการศึกษาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการและภาวะทางการศึกษาของชุมชน การให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสในการศึกษาที่เท่าเทียมและเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทั้งหมด รวมถึงการสร้างโครงสร้างที่สนับสนุนให้ผู้นำท้องถิ่นสามารถเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการพัฒนา (Development) ประกอบด้วย การส่งเสริมการศึกษาและการอบรมเพื่อให้ผู้นำท้องถิ่นมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการบริหารจัดการท้องถิ่น การสร้างโอกาสในการบริหารงานท้องถิ่นโดยให้ผู้นำท้องถิ่นมีโอกาสทดลองสร้างแผนการทำงานและตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การสนับสนุนเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อให้ผู้นำท้องถิ่นสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน การสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิตของนักการเมืองท้องถิ่น การสนับสนุนภาวะผู้นำท้องถิ่นผ่านกลไกการประเมินและการตรวจสอบเพื่อให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความสำเร็จและความพร้อมในการนำทาง การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายทักษะและความรู้ของนักการเมืองท้องถิ่น การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในนักการเมืองท้องถิ่น การสนับสนุนการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในท้องถิ่น การสร้างการร่วมมือและความสอดคล้องระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนและกลุ่มส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในการบริหารจัดการท้องถิ่น การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การสนับสนุนการสร้างนโยบายท้องถิ่นที่มีเป้าหมายชัดเจนและโดยคำนึงถึงความต้องการและความเป็นไปได้ของประชาชน การสร้างระบบการตรวจสอบและการควบคุมเพื่อให้มีความโปร่งใสและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการจัดการกับความขัดแย้งในท้องถิ่น การสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการท้องถิ่น การสนับสนุนการสร้างควมยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการสร้างความเป็นอิสระและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจท้องถิ่น การสนับสนุนการสร้างอำนาจและความสามารถในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

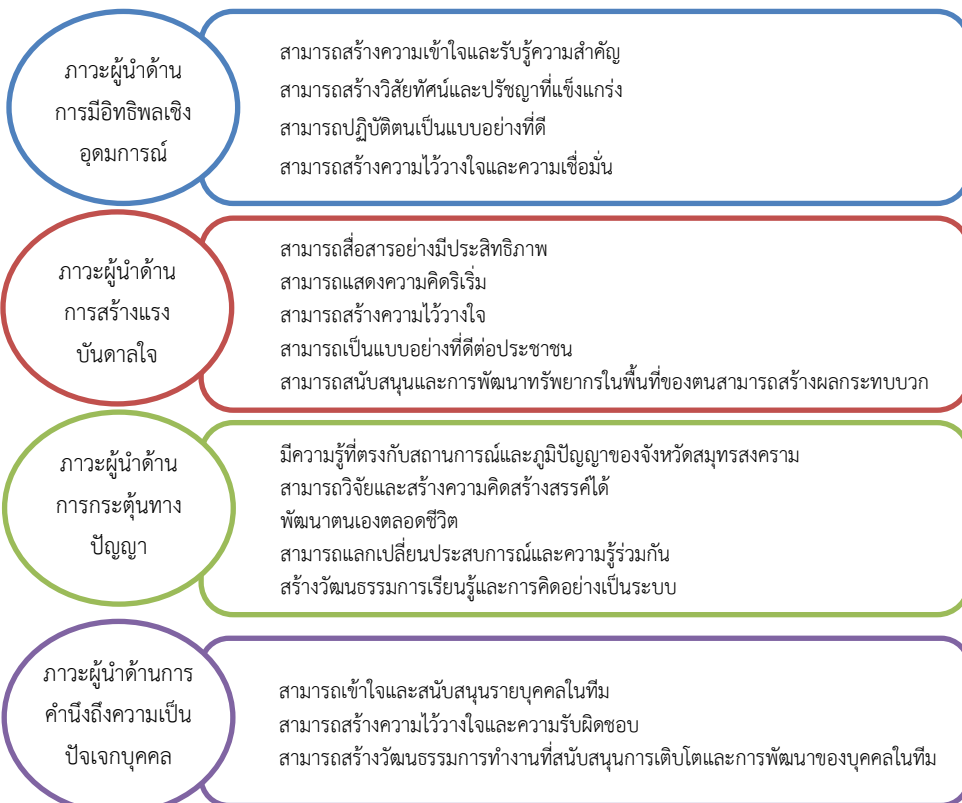
อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบในการการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การฝึกอบรมเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองในหลายด้าน ภาวะผู้นำทางการเมืองที่มีความรู้ความสามารถในการฝึกอบรมมักมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสร้างผลลัพธ์ที่ดีในงานการเมืองท้องถิ่น กล่าวคือ การฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการทางการเมือง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงครามด้านการศึกษา (Education) ได้แก่ การศึกษาทางวิชาการ ผู้นำควรมีความรู้และความเข้าใจที่ถ่องแท้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมืองท้องถิ่น กฎหมาย แผนงานการพัฒนาท้องถิ่น และหลักการบริหารจัดการท้องถิ่น การศึกษาทางวิชาการช่วยให้ผู้นำมีพื้นฐานและความรู้เพียงพอในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการและบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะการนำ การศึกษาไม่เพียงแต่เกี่ยวกับทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังควรเน้นการพัฒนาทักษะการนำ องค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงครามด้านการพัฒนาประกอบด้วย การส่งเสริมการศึกษาและการอบรม เพื่อให้ให้นักการเมืองท้องถิ่นมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการบริหารจัดการท้องถิ่น การให้การศึกษาและการอบรมช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะในการเข้าใจและประยุกต์ใช้หลักการและเครื่องมือที่จำเป็นในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างโอกาสในการบริหารงานท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปญโญ (ปล้องขัน) (2563) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อบูรณาการพัฒนาชุมชนในจังหวัดน่าน พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อบูรณาการพัฒนาชุมชนในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การเสริมสร้างขีดความสามารถ การบริหารงานชุมชน คือ เสริมสร้างพลังเครือข่ายชุมชน ให้มีการพัฒนากลไกการบริหารจัดการชุมชนและส่งเสริมแผนพัฒนาชุมชนสู่นโยบายระดับชาติการเสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง คือ การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนให้คุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสร้างภาพลักษณ์องค์กรในทิศทางที่ดี การสร้างสรรค์ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข สร้างเครือข่ายการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อเสริมสร้างความสุขมวลรวมชุมชนโดยพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย พิษัย (2564) เรื่อง การบูรณาการ การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดแพร่ พบว่า 1. องค์ประกอบของการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ระดับมาก 2. การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่น มีความเสียสละ ทั้งร่างกาย แรงใจ

สร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เป็นผู้ที่มีวิไลไพเราะ น่าเชื่อถือ มีความเป็นกันเองกับประชาชน กระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มีจิตอาสา และมีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ปินตามูล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำมุ่งให้บริการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ตามแนวพุทธธรรม พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำมุ่งให้บริการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ตามแนวพุทธธรรม ดังนี้

ด้านการบริการตามแนวพุทธธรรม มีแนวทางในการพัฒนาได้แก่ 1. ผู้นำมุ่งให้บริการอย่างก้าวหน้าโดยมุ่งปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 2. ผู้นำมุ่งใช้ความรู้ความชำนาญด้านการบริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือความสามารถในการให้บริการที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม และ 3. ผู้นำมุ่งประสานประโยชน์โดยยึดประโยชน์สาธารณะ ให้บริการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอจนได้รับความเชื่อถือจากบุคลากรในองค์กร

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงครามจกัขมา ได้แก่ การพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นสมุทรสงคราม คือการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับประชาชนทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีค่านึงถึงความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างยั่งยืนและไม่เสียหายต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการให้ความสำคัญกับความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ชาวบ้านมีโอกาสและประโยชน์จากการเติบโตเศรษฐกิจ และการสร้างความยุติธรรมและความสันติภาพภายในชุมชน สร้างนโยบายที่ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติไม่เป็นที่เสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและธุรกิจ และสนับสนุนการเข้าถึงบริการสาธารณะที่เสมอภาคและมีคุณภาพสำหรับชาวบ้าน และสร้างระบบสวัสดิการที่เข้มแข็งและเป็นธรรม พร้อมทั้งสนับสนุนความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาและการอบรม โดยเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งในการปกป้องสิทธิมนุษยชนและการยุติธรรมในสังคม และการสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้และการแลกเปลี่ยนเรื่องราวและวัฒนธรรมที่สร้างความเข้าใจและการร่วมมือระหว่างชาวบ้าน

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงครามตามหลักวิธูโร (จัดการงานดี ชำนาญด้านเทคนิค) ประกอบด้วย การพัฒนาภาวะผู้นำด้านการจัดการงานดีและทักษะทางเทคนิค สนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาทักษะท้องถิ่นวางแผนและจัดการอย่างมีความเชี่ยวชาญ สร้างสัมพันธภาพและความร่วมมือในชุมชนสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างมีความเชี่ยวชาญ รับผิดชอบต่อสังคมและดำเนินการที่ยั่งยืน โดยการพัฒนาภาวะผู้นำในท้องถิ่นจะค่อนข้างสำคัญเนื่องจากผู้นำท้องถิ่นต้องมีความเชี่ยวชาญในหลายด้าน เช่น การจัดการงานดีและทักษะทางเทคนิคเพื่อทำให้งานท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาทักษะท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังต้องมีความเชี่ยวชาญในการวางแผนและการจัดการ เพื่อให้มีการดำเนินงานท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังต้องสร้างสัมพันธภาพและความร่วมมือในชุมชน โดยการสร้างความเข้าใจและการสื่อสารที่มีความเชี่ยวชาญจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและองค์กรท้องถิ่นอื่น ๆ

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงคราม ตามหลักนิสสยสัมปโนมีลักษณะดังนี้คือ พัฒนาทักษะในการสื่อสารที่เก่งและใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและรับรู้นโยบายและการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อชุมชน พัฒนา

ความสามารถในการฟังและเข้าใจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยการจัดกิจกรรมหรือการประชุมร่วมกับประชาชนเพื่อรับฟังเสียงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน การสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในพื้นที่ โดยการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และความซื่อสัตย์ในการดำเนินงาน การเข้าสู่สังคมและปฏิสัมพันธ์กับประชาชน มีการเข้าสู่สังคมและปฏิสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่โดยการเยี่ยมชมชุมชน รับฟังเสียงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน การสื่อสารอย่างเปิดเผยและโปร่งใส สื่อสารอย่างเปิดเผยและโปร่งใสกับประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จังหวัดควรสร้างโอกาสในการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะให้กับนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอและการสื่อสาร การบริหารจัดการ การวางแผน และการแก้ไขปัญหา เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความสามารถในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

นักการเมืองท้องถิ่นควรทำการประเมินทักษะและความสามารถของผู้นำในขณะปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนในการนำ และเพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำท้องถิ่น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำท้องถิ่น เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นมาตรฐานของผู้นำ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการเสริมสร้างภาวะผู้นำท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สุวรรณมาลา. (2550). วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 5(3), 83-106.
- ดวงใจ ปินตามูล. (2560). *การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำมุ่งให้บริการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ตามแนวพุทธธรรม* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ธงชัย พิชัย. (2564). การบูรณาการ การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดแพร่. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 10(3), 37-49.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2545). *ปัญหาการเมืองไทยในปัจจุบัน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). *การเมืองท้องถิ่น: การเมืองของใครโดยใครเพื่อใคร*. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซด์.
- พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญโญ (ปล้องขัน). (2563). *ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อบูรณาการพัฒนาชุมชนในจังหวัดน่าน* (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ระดม วงษ์น้อม. (2526). แนวคิดเรื่องชนชั้นนำและการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชน. *รัฐศาสตร์สาร*, 9(2), 1-10.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2548). *การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. (2551). การกระจายอำนาจกับแบบแผนใหม่ของเครือข่ายอิทธิพล. ใน *ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (บรรณาธิการ), ก้าว (ไม่) พันประชาชนิม: กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์.